

Els Plans

Alpens

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Sector sud-oest del terme municipal
Emplaçament A 3750 metres de la carretera BP-4654, punt quilomètric 15'100

Coordenades:

Latitud: 42.11175
Longitud: 2.06924
UTM Est (X): 423051
UTM Nord (Y): 4662603

Classificació

Número de fitxa 08004-17
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern
Segle XVII-XVIII
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: L'edifici presenta esquerdes i deformitats en els murs de càrrega, en algunes parts l'arrebossat s'ha degradat i algunes obertures es troben en mal estat. Bona part dels baixos de la masia estan coberts de vegetació. Conserva la teulada original amb bigues i llates de fusta.

Protecció

Observacions protecció: Normes subsidiàries de planejament, Alpens 1996
Número inventari Sí, IPA. 22454

Generalitat i altres inventaris

Accés Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 001A00026
Autor de la fitxa Marta Homs i Jordi Compte

Descripció

Els Plans està ubicada a l'extrem sud-oest del terme municipal, entre la masia del Graell i la masia de Tor de l'Espà, en terme municipal de Lluçà.

Es tracta d'una masia de grans dimensions formada per un volum principal de planta rectangular fruit de diverses ampliacions, envoltat de diverses estructures d'ús agropecuari. El volum principal consta de planta baixa, primer pis i golfes, té la teulada a doble vessant amb aigües a la façana principal i els murs de càrrega de maçoneria de pedra arrebossats.

La façana principal, orientada a l'est, queda ubicada dins d'una lliça tancada per les corts i el femer al davant, per una estructura d'ús agropecuari al fons i per una porta amb brancals de pedra bisellada i llinda de fusta datada l'any 1673 al lateral. La façana està vertebrada a través d'un portal d'arc de mig punt adovellat flanquejat per dues finestres de petites dimensions. Al primer pis hi ha tres obertures emmarcades amb pedra bisellada; dues finestres als extrems i una finestra transformada en balcó sobre el portal adovellat amb la inscripció a la llinda "FETA L'ANY 1771". A nivell de golfes hi ha tres finestres de petites dimensions emmarcades amb brancals, llinda i ampit molt deteriorat de pedra; dues estan juntes a l'extrem esquerra i l'altra es troba a l'extrem dret.

La façana nord presenta una ampliació a la part dreta on s'ubiquen una porta d'arc rebaixat a la planta baixa, una finestra al primer pis amb ampit de pedra motllurat i una finestra a les golfes. A la resta de la façana hi ha una finestra de petites dimensions a l'extrem inferior esquerra, una altra finestra petita a nivell de golfes i dues finestres de majors dimensions emmarcades amb pedra bisellada i ampits motllurats força desgastats al primer pis.

La façana oest presenta una galeria que sobresurt fruit d'una ampliació. Està formada per tres arcades d'arc rebaixat i deixa entreveure al fons l'antiga façana, la qual presenta una finestra al primer pis i dues a les golfes, totes elles emmarcades amb pedra treballada. De la part dreta de la façana en sobresurten diverses estructures d'ús agropecuari construïdes amb pedra i maó a les obertures, algunes amb teulada d'una sola vessant i altres de doble vessant.

La façana sud queda dominada totalment per estructures d'ús agropecuari adossades al volum principal. Estan construïdes amb pedra exceptuant-ne una construïda amb maó.

Entre totes les estructures d'ús agropecuari adossades a les façanes est, sud i oest en destaca el femer, que presenta una volta de canó d'obra a l'interior. Resulta també molt destacable la pallissa, ubicada uns metres al nord de la masia i descrita en una fitxa individual.

Història

La masia dels Plans té uns orígens medievals que es remunten més enllà del segle XIV. Apareix documentada en el llibre de consuetudina de 1638 on es reflecteix un llistat de les cases o famílies que en aquell moment hi havia al poble i al terme parroquial. La construcció actual, però, correspon a una edificació del segle XVII amb reformes al llarg del segle XVIII.

Bibliografia

AADD, Gran Geografia Comarcal de Catalunya. Osona i Ripollès. Enciclopèdia Catalana, 1993.

AEV, Arxiu parroquial de Santa Maria d'Alpens, R/2 (1573-1586) foli 64.

Inventari del Patrimoni Arquitectònic d'Alpens, Àrea de Coneixement i Recerca, Departament de Cultura,

Generalitat de Catalunya, revisat a l'abril de 2006.

PLANES, J.A, Alpens. Una història del Lluçanès: pagesos, paraires i carlins, Ajuntament d'Alpens, 1999.

